

ЗМІНА UI-ПАТЕРНІВ НАВІГАЦІЇ ПІД ВПЛИВОМ ЗБІЛЬШЕННЯ ДІАГОНАЛЕЙ СМАРТФОНІВ

За останні роки розміри екранів смартфонів суттєво змінилися. Якщо 10 років тому стандартом була діагональ 10,16 сантиметрів, то зараз це 16,51 сантиметрів і більше. Ця зміна фізичних параметрів пристроїв змушує дизайнерів переглядати класичні схеми розташування кнопок та меню в мультимедійних системах [1].

Метою роботи є аналіз ергономічних особливостей взаємодії користувача із сучасними смартфонами та визначення найефективніших UI-патернів навігації, що відповідають анатомічним можливостям руки.

Основна проблема полягає в фізіології. Більшість людей тримають смартфон однією рукою і керують ним великим пальцем. Дослідник Стівен Хубер визначив поняття «Thumb Zone» (зона великого пальця) (рис. 1) це область екрану, до якої користувач може легко дотягнутися, не переохоплюючи телефон. З таким розумінням положення руки можемо зробити висновок, що певні зони для руху великого пальця стосуються більшості смартфонів. Визначимо їх як легкодоступні, важкодоступні та проміжні області [2].

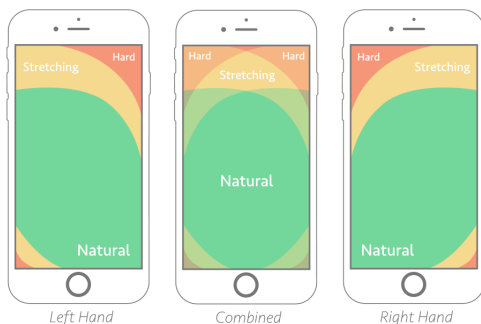

Рис. 1. Приклади розташування кнопок

Раніше найпопулярнішим патерном навігації було так зване бургер-меню (три горизонтальні смужки), яке дизайнери традиційно розташовували у лівому верхньому куті екрана для економії простору. Проте на сучасних смартфонах ця зона є важкодоступною для однієї руки. Дослідження показують, що при спробі натиснути в цей кут користувачеві доводиться змінювати звичний хват телефону або задіювати другу руку, або ж неприродно тягнути пальцем, ризикуючи впустити телефон [3-5]. Окрім фізичної незручності, такий підхід має і когнітивний недолік, приховані в меню функції використовуються значно рідше, оскільки користувач їх не бачить.

Саме тому сучасні додатки (Instagram, TikTok, Spotify) масово переходять на нижню навігаційну панель - Tab Bar. Це меню, закріплене внизу екрана, яке містить 3-5 основних розділів. Воно завжди знаходиться у комфортній зеленій зоні для пальця.

У розробці мультимедійних продуктів це критично важливо. Кнопки мають бути розташовані в нижній третині екрану. Це знижує фізичне напруження кисті користувача та пришвидшує взаємодію з інтерфейсом.

Результати дослідження підтверджують, що переміщення ключових елементів керування у нижню частину екрана (зона природного досягання великого пальця) дозволяє скоротити час виконання типових дій користувачем та мінімізує ризик випадкових натискань.

Таким чином, еволюція UI-патернів безпосередньо залежить від розвитку смартфонів. Сучасний дизайн інтерфейсів має бути адаптованим під анатомію руки, а не лише під візуальну сітку. Відмова від верхніх меню на користь нижньої навігації та жестів (свайпів) є головним трендом у розробці зручних мобільних додатків. Для мультимедійних систем це означає необхідність переосмислення розташування елементів та інтерактивних елементів, щоб забезпечити користувачеві максимальний комфорт та безпеку пристрою під час використання.

Список літератури

1. Які бувають розміри смартфонів?. [Online]. Available: <https://nava.zapisi.cx.ua/maysternist/yaki-buvayut-rozmiri-smartfoniv.html>.
2. Samantha Ingram The Thumb Zone: Designing For Mobile Users, 2016. [Online]. Available: <https://www.smashingmagazine.com/2016/09/the-thumb-zone-designing-for-mobile-users/>.
3. Tidwell J. Designing Interfaces. Patterns for Effective Interaction Design, 2020. 500 с.
4. What are User Interface (UI) Design Patterns? [Online]. Available: https://www.interaction-design.org/literature/topics/ui-design-patterns?srltid=AfmBOop1-Vkv_waY94YfVae_VlOkzCdsdMdpwORyhDuboWAVqPQroLc.
5. Chus, V., & Vovk, O. (2023). The impact of using the principles of human interface guidelines (HIG) on the time spent by users in a mobile application. Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ». (p. 144-145).

Науковий керівник: д.т.н., професор Левикін І.В.